

- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa
- wzrost spójności terytorialnej

PROGRAMY WSPÓLNOTOWE

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji wspiera działania związane z reformą i rozwojem edukacji w Polsce. Do końca 2006 r. swój cel realizowała przede wszystkim poprzez koordynację dwóch programów Unii Europejskiej w Polsce - SOCRATESA II i MŁODZIEŻY. Od 2007 r. zajmuje się realizacją programów: "Uczenie się przez całe życie" i "Młodzież w działaniu".

Fundacja prowadzi także Krajowe Punkty Kontaktowe ds. Programów UE: ERASMUS MUNDUS i TEMPUS, Krajowe Biuro Programu Eurodesk oraz Centrum Współpracy z Europą Wschodnią i krajami Kaukazu SALTO EECA.

Program Młodzież w działaniu

Program *Młodzież w działaniu* to program Unii Europejskiej skierowany do młodych ludzi w wieku od 13 do 30 lat oraz pracowników młodzieżowych. Wspiera on uczestnictwo w kształceniu pozaszkolnym, czyli edukacji pozaformalnej, umożliwia nawiązywanie kontaktów międzynarodowych i wymianę doświadczeń. Zachęca do podejmowania różnorodnych działań na rzecz społeczności lokalnej, służących również indywidualnemu rozwojowi. Ponadto promuje on także ideę zjednoczonej Europy.

Główne cele Programu „Młodzież w Działaniu”:

- promowanie aktywnych postaw obywatelskich wśród młodzieży,
- rozwój solidarności i tolerancji oraz wzajemnego zrozumienia wśród młodych ludzi z różnych krajów,
- podnoszenie jakości systemów wspierających działania młodzieży,
- wspieranie współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży.

Program dofinansuje przedsięwzięcia, które mają pomóc młodym ludziom w rozwoju osobowości. Wspiera on młodzież i osoby pracujące poprzez finansowanie projektów oraz udostępnianie im informacji, organizowanie szkoleń oraz tworzenie możliwości współpracy z partnerami w całej Europie i poza jej granicami.

Działania wspierane przez Program „Młodzież w Działaniu” realizowane są w ramach 5 Akcji:

Akcja 1. – Młodzież dla Europy

Akcja 1.1 – Wymiana młodzieży: to przedsięwzięcie realizowane, przez co najmniej 2 grupy młodzieży z dwóch różnych państw europejskich, w oparciu o wspólne zainteresowania. Każda wymiana powinna mieć jasno określony cel i temat, należy określić, po co jest to spotkanie oraz co będzie się podczas niego działo. Podstawowe zasady Wymiany Młodzieży:

- Dla kogo: młodzież w wieku 13 -25 lat, wymiana może być zainicjowana przez każdą organizację, instytucję i grupę nieformalną, która pracuje z młodzieżą i dla młodzieży, pochodzącą z jednego z Krajów Programu
- uczestnicy od 16 do 60 osób, w wymianie dwustronnej powinno uczestniczyć, co najmniej 8 osób w każdej grupie, w trójstronnej po 6 osób i po 4 osoby w każdej grupie wymiany wielostronnej. Grupy muszą być równe pod względem liczby uczestników, każda grupa powinna mieć przynajmniej jednego opiekuna

- Czas trwania: Projekt Wymiany Młodzieży może trwać do 15 miesięcy (włączając przygotowania, realizację, ewaluację i działania promujące efekty projektu). Sama wymiana trwa od 6 do 21 dni
- Tematyka: projekt powinien dotyczyć tematu związanego z zainteresowaniami i doświadczeniami uczestników wymiany, musi on być przełożony na konkretne działania w projekcie. Ponadto w szerokiej perspektywie musi wiązać się ona z celami i tematami ogólnymi Programu

Projekty są współfinansowane z Programu, wysokość dofinansowania zależy od liczby uczestników, liczby państw oraz takich kwestii jak rola organizacji w partnerstwie tzn. czy jest grupą goszczącą, wysyłającą czy koordynującą.

Dofinansowanie projektu wymiany może objąć:

- Koszty podróży międzynarodowej uczestników grupy wysyłającej,
- Koszty wizyty przygotowawczej,
- Koszty przygotowania działań i uczestników (telefon, Internet, materiały),
- Koszty działań, bezpośrednio związanych z wymianą (zakwaterowanie, wyżywienie, transport, bilety do muzeów, etc.),
- Koszty specjalne (związane np. z udziałem w wymianie osób niepełnosprawnych),
- Koszty tzw. waloryzacji, czyli działań promujących projekt i jego osiągnięcia

Akcja 1.2 – Inicjatywy młodzieżowe: w ich ramach realizowane są projekty służące społeczności lokalnej. W inicjatywach międzynarodowych grupy, z co najmniej dwóch krajów równocześnie realizują ten sam projekt w swoich społecznościach lokalnych.

Podstawowe zasady Wymiany Młodzieży:

- Do kogo: dla młodzieży w wieku 18 -30 lat (z organizacji typu non – profit i grup nieformalnych), młodzież w wieku 15 -17 lat może uczestniczyć pod warunkiem wsparcia ze strony osoby pracującej z młodzieżą
- Czas trwania: od 3 do 18 miesięcy (włączając przygotowania, realizację, ewaluację i działania promujące efekty projektu)
- Tematyka: ma odnosić się do zainteresowań samej grupy inicjatywnej oraz dotyczyć c społeczności lokalnej

Akcja 1.3 – Młodzież w demokracji: celem tych projektów jest zwiększenie udziału młodzieży w życiu obywatelskim na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym oraz promowanie tematyki związanej z demokracją i odpowiedzialnością obywatelską.

Akcja 2. – Wolontariat europejski: umożliwi wolontariuszowi lub grupie wolontariuszy podjęcie pracy społecznej na terytorium Krajów Programu i Sąsiedzkich Krajów Partnerskich, mogą z niego korzystać osoby w wieku 18 – 30 lat (w wyjątkowych sytuacjach także 16- i 17-latkowie). Pobyt w zagranicznej organizacji trwa od 2 do 12 miesięcy.

Akcja 3. – Młodzież w świecie

Akcja 3.1 – Współpraca z Sąsiadującymi Krajami Partnerskimi Unii Europejskiej: wymiany młodzieży oraz szkolenia i projekty współpracy w sieci

Akcja 3.2 – współpraca z innymi Krajami Partnerskimi na świecie

Akcja 4. – systemy wsparcia młodzieży: pomaga ona osobom zaangażowanym w działania młodzieżowe, wspiera działania organizacji promujących aktywne obywatelstwo, oferuje szkolenia, seminaria i staże dla osób pracujących z młodzieżą

Akcja 5. – Wsparcie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży:

Akcja 5.1 – Spotkania młodzieży i osób odpowiedzialnych za politykę młodzieżową

Akcja 5.2 – wsparcie działań mających pogłębić zrozumienie problematyki i działań młodzieżowych oraz wiedzę w tym zakresie

Akcja 5.3 – współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Strona Programu w Polsce: <http://www.mlodziej.org.pl/index.php/ida/1>

Program *Uczenie się przez całe życie*

Celem programu jest rozszerzenie współpracy i wymiany doświadczeń z zakresu edukacji w Europie. Obejmuje on 5 podprogramów:

- Comenius – edukacja szkolna i przedszkolna
- Erasmus – szkolnictwo wyższe
- Leonardo da Vinci – kształcenie i szkolenie zawodowe
- Grundtvig – edukacja dorosłych
- Wizyty studyjne- wyjazdy dla kadr eksperckich i kierowniczych w obszarze edukacji i szkoleń, doradztwa zawodowego oraz akredytacji
- Wizyty przygotowawcze LLP - w ramach Wizyt możliwe jest uzyskanie dofinansowania na działania przygotowawcze, służące stworzeniu przyszłego projektu w ramach programów: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci i Grundtvig

Program *Comenius* jest skierowany do:

- uczniów korzystających z edukacji szkolnej do końca szkoły średniej;
- szkół określonych przez państwa członkowskie;
- nauczycieli i pozostałego personelu tych szkół;
- stowarzyszeń, organizacji non profit, organizacji pozarządowych i przedstawicieli podmiotów związanych z oświatą szkolną;
- osób oraz podmiotów odpowiedzialnych za organizację i realizację oświaty i edukację na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;
- szkół wyższych;
- podmiotów oferujących usługi w zakresie doradztwa zawodowego i poradnictwa, związane z jakimkolwiek aspektem uczenia się przez całe życie.

Cele szczegółowe Programu:

- rozwijanie wśród młodzieży i kadry nauczycielskiej wiedzy o różnorodności kultur i języków europejskich oraz zrozumienia jej wartości;
- pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego.

Działania wspierane w ramach Programu Comenius:

a. Mobilność obejmująca:

- wymianę uczniów i kadry;
- mobilność w szkołach dla uczniów oraz staże w szkołach lub przedsiębiorstwach dla kadry nauczycielskiej;
- uczestnictwo w szkoleniach dla nauczycieli i pozostałej kadry nauczycielskiej;
- wizyty studyjne i przygotowawcze w ramach działań związanych z mobilnością, partnerstwem, projektami lub sieciami (również seminaria kontaktowe);
- praktyki dla nauczycieli i przyszłych nauczycieli;

b. Tworzenie partnerstw:

- pomiędzy szkołami w celu rozwijania wspólnych projektów oświatowych dla uczniów i ich nauczycieli;

- pomiędzy instytucjami pełniącymi rolę lokalnej lub regionalnej władzy oświatowej w celu wzmacniania europejskiego wymiaru w edukacji, realizacji celów programu Comenius, rozwijania struktur współpracy międzynarodowej, w tym przygranicznej a w konsekwencji wzbogacenia oferty edukacyjnej dla uczniów (Comenius Regio od 2009 roku).

c. Projekty wielostronne

d. Wielostronne sieci

e. Inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów Programu Comenius.

Leonardo da Vinci

Celem Programu jest promowanie mobilności pracowników na europejskim rynku pracy oraz wdrażanie innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych dla podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Wspiera także rozwiązania zwiększające przejrzystość i uznawalność kwalifikacji zawodowych w krajach europejskich, a także działania wzmacniające jakość kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Promuje on takie podejścia do edukacji i doskonalenia zawodowego, które jak najlepiej odpowiadają potrzebom rynku pracy. Program Leonardo da Vinci wspiera także mobilność pracowników na europejskim rynku pracy, aby absolwenci i pracownicy zdobywali nowe kwalifikacje w czasie staży i praktyk zawodowych oraz doskonalili swoje umiejętności według nowoczesnych standardów.

Wnioski mogą składać: szkoły zawodowe, instytucje kształcenia ustawicznego, firmy szkoleniowe, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni i ich organizacje, organizacje branżowe, izby przemysłowo-handlowe, podmioty świadczące usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa, ośrodki badawcze, organizacje non-profit i organizacje pozarządowe („NGO”).

Strona Programu: <http://llp.org.pl/>

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych to fundusz celowy, którego środki przeznaczane są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Junior- Program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych w ramach Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów PIERWSZA PRACA

Celem programu jest aktywizacja zawodowa młodych osób niepełnosprawnych. Program skierowany jest do absolwentów będących osobami z orzeczoną znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności w wieku do 25 lub w przypadku osób, które ukończyły szkołę wyższą - do 27 roku życia, skierowane na staż zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pomoc finansowa przekazywana jest absolwentom skierowanym na staż, doradcom zawodowym (za opiekę nad stażystą), pracodawcom uczestniczącym w programie.

Realizatorami Programu są Powiatowe Urzędy Pracy oraz oddziały PFRON.

Komputer dla Homera - Program pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania umożliwiającego rehabilitację zawodową i społeczną osób niewidomych i niedowidzących

Celem programu jest pomoc finansowa dla osób niewidomych i niedowidzących w zakupie nowoczesnego, podstawowego oraz specjalistycznego sprzętu komputerowego i elektronicznego wraz z odpowiednim oprzyrządowaniem i oprogramowaniem umożliwiającym zdobycie umiejętności pozwalających na usamodzielnienie się.

Realizatorem Programu są Oddziały PFRON, natomiast adresatami:

1. pełnoletnie osoby w wieku aktywności zawodowej, niepełnosprawne z powodu dysfunkcji narządu wzroku posiadające ważne orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne;
2. dzieci i młodzież w wieku do lat 18, niepełnosprawne z powodu dysfunkcji narządu wzroku, posiadające aktualne orzeczenie o zaliczeniu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności lub aktualne orzeczenie o niepełnosprawności.

Uczeń na wsi - Pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie

Cele Programu jest wyrównanie szans edukacyjnych niepełnosprawnych uczniów, ma on służyć poprawie warunków kształcenia niepełnosprawnych uczniów, umożliwienie uczestnictwa w zajęciach, mających na celu podniesienie sprawności fizycznej i psychofizycznej oraz likwidacji barier transportowych.

Program realizowany jest w dwóch obszarach:

Obszar A adresowany jest do osób niepełnosprawnych pobierających naukę w szkole podstawowej gimnazjum lub w szkole ponadgimnazjalnej, posiadających stałe miejsce zameldowania na terenie gminy wiejskiej, obszaru wiejskiego lub miasta do 5 tys. mieszkańców w gminie miejsko – wiejskiej.

W ramach tego obszaru dofinansowywane są następujące koszty:

- zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę,
- uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej (w tym wakacyjne obozy rehabilitacyjne),
- związane z dostępem do Internetu (instalacja i abonament), z wyłączeniem zakupu komputerów,
- kursów doszkalających w zakresie programu nauczania oraz kursów językowych (w przypadku kursów organizowanych poza miejscem zamieszkania ucznia, dofinansowaniu mogą podlegać również koszty dojazdu, zakwaterowania, wyżywienia),
- wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych
- opłaty za naukę (czesne),
- zakwaterowania (gdy uczeń pobiera naukę poza miejscem stałego zamieszkania),
- dojazdów do szkoły.”

Adresatami programu w obszarze B są gminy, na terenie, których zamieszkują uczniowie będący adresatami obszaru A programu.

W ramach obszaru B programu, dofinansowanie obejmie koszty wydatków gminy na zakup fabrycznie nowych pojazdów (mikrobusów – pojazdów 9-cio osobowych i autobusów) służących do przewozu niepełnosprawnych uczniów. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie w ramach obszaru B programu nie może przekroczyć – 90% wydatków na zakup pojazdu, jednak nie więcej niż 100 000 zł na zakup mikrobusu i 200 000 zł na zakup autobusu.

Realizatorami programu są: Oddziały PFRON i gminy.

Program wsparcia inicjatyw na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych

Celem strategicznym programu jest szeroko rozumiane promowanie działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, a także prezentacja, nagradzanie i popularyzacja dokonań artystycznych i sportowych osób niepełnosprawnych.

Program składa się z następujących modułów:

- moduł A – RÓWNE SZANSE, RÓWNY DOSTĘP – ogólnopolski konkurs na najlepszy program jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminy i powiatu na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,

- moduł B – OTWARTE DRZWI – ogólnopolski konkurs na najlepszą pracę magisterską lub doktorską, której tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze zdrowotnym, zawodowym lub społecznym,
- moduł C – SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH – ogólnopolski konkurs plastyczny dla: uczestników warsztatów terapii zajęciowej, uczestników środowiskowych domów samopomocy dla osób niepełnosprawnych oraz mieszkańców domów pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych,
- moduł D – PRO ARTE – nagrody indywidualne dla osób niepełnosprawnych ze szczególnymi osiągnięciami artystycznymi lub sportowymi,
- moduł E – STATUETKI PFRON – nagrody Zarządu PFRON dla osób i instytucji o szczególnych osiągnięciach dla środowiska osób niepełnosprawnych.

Beneficjentami programu są:

- w module A – jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminy i powiatu,
- w module B – absolwenci studiów magisterskich i doktoranckich oraz osoby, które obroniły pracę doktorską w innym trybie,
- w module C – uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy dla osób niepełnosprawnych, mieszkańcy domów pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych,
- w module D – indywidualne osoby niepełnosprawne z wybitnymi osiągnięciami artystycznymi, sportowymi oraz w działalności społecznej lub naukowej, w tym laureaci konkursów, festiwali, przeglądów artystycznych i zawodów sportowych o zasięgu conajmniej ogólnopolskim,
- w module E – wybitne osoby indywidualne oraz instytucje o szczególnych osiągnięciach dla środowiska osób niepełnosprawnych.

Program realizowany jest poprzez:

- w modułach A, B, C – organizację corocznych konkursów dla potencjalnych beneficjentów,
- w module D – nagradzanie indywidualnych osób niepełnosprawnych decyzją Zarządu PFRON na podstawie wniosków organizatorów przedsięwzięć artystycznych, akcji społecznych lub zawodów sportowych o zasięgu conajmniej ogólnopolskim,
- w module E – nagradzanie osób lub instytucji decyzją Zarządu PFRON.

Regulamin nagradzania zawarty jest w procedurach realizacji programu.

Warunki składania ofert konkursowych oraz inne szczegółowe informacje o Konkursach są wskazywane w ogłoszeniach o konkursach (www.pfron.org.pl). Treść ogłoszeń przyjmowana jest przez Zarząd PFRON na podstawie odrębnej uchwały.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Al. Jana Pawła II 13, 00-828 Warszawa

tel. 022 50 55 500

rzecznik_pfron@pfron.org.pl

interwencje@pfron.org.pl

Wielkopolski oddział PFRON

Telefon: (61) 843 55 16 do 18; (61) 843 04 31

Fax.: (61) 847 64 39

Adres: 60-573 Poznań, ul. Lindego 4

E-mail: poznan@pfron.org.pl

Dyrektor Oddziału: Pan Ferdynand Łukanowski